ชื่อเรื่อง

ผลของโปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้

ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย

สุภาภรณ์ พิมมะสอน

ประธานที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.นงนุช โอบะ

กรรมการที่ปรึกษา

นายแพทย์ธนกร ลักษณ์สมยา

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ พย.ม. สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน,

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557

คำสำคัญ

โปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้

พฤติกรรมการดูแลตนเอง ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองและ ระดับความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง อายุ 40-60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มารับบริการ ตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกหัวใจและหลอดเลือดโรงพยาบาลมโหสถ กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบ เฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ จำนวน 50 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน และ กลุ่มควบคุม 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมการพยาบาล ตามระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ประกอบด้วย การสอน การชี้แนะ การสนับสนุน และการสร้าง สิ่งแวดล้อม ตามแนวคิดของโอเร็ม ซึ่งดำเนินการในกลุ่มทดลองเป็นเวลา 12 สัปดาห์ 2) เครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบรวบรวมระดับ ความดันโลหิต ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาหาความเที่ยงด้วยการหา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.70

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิตซีสโตลิกและ ไดแอสโตลิกภายในกลุ่มด้วย paired t-test และระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย independent t-test

ผลการวิจัย พบว่า

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุน และให้ความรู้ หลังการทดลองมีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมและพฤติกรรมการดูแลตนเอง รายด้าน ด้านการแสวงหาความรู้และความช่วยเหลือ ด้านการระวังผลของพยาธิสภาพ ด้านการ ปฏิบัติตามแผนการรักษา ด้านป้องกันความไม่สุขสบายจากผลของการรักษา ด้านการปรับตัวเอง ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้านการมีชีวิตอยู่กับโรคและการรักษาสูงกว่าก่อนการทดลองและ กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้ป่วยความดันโลหิตสูงกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม และพฤติกรรมการดูแลตนเองรายด้านทุกด้านหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้ป่วยความดันโลหิตสูง กลุ่มทดลองมีระดับความดันซีสโตลิกและไดแอสโตลิก หลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการพยาบาลตามระบบสนับสนุนและ ให้ความรู้ทำให้ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมการดูแลตนเองไปในทางที่ดีขึ้น และทำให้ ระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ Title THE EFFECTS OF NURSING PROGRAM FOLLOWED BY

SUPPORTIVE AND EDUCATIVE SYSTEM ON SELF-CARE

BEHAVIORS AMONG PATIENTS WITH HYPERTENSION

IN LAO, PDR.

Author

Souphaphone Phimmasone

Advisor

Associate Professor Nongnut Oba, Ph.D.

Co - Advisor

Thanakorn Laksomya, M.D., Ph.D.

Academic Paper

Thesis M.N.S. in Community Nurse Practitioner,

Naresuan University, 2014

Keywords

Nursing Supportive and Educative Program, Self-care behavior,

Patients with hypertension

ABSTRACT

This quasi-experimental research was conducted to compare self-care behaviors and blood pressure in patients with hypertension in Lao PDR. The sample was patients with hypertension aged 40-60 years old, who received treatment at the outpatient department of Mahosot Hospital. 50 sample was selected using purposive random sampling and divided into experimental and control group by matched pair. Nursing Supportive and Educative Program consisted of educating, guidance, supporting and providing appropriate environment were implemented to experimental group for 3 months. The research collected tools were self-care behavior questionnaire and blood pressure collected form. The self-care behavior questionnaire was tested which its reliability of the Cranach alpha coefficient was 0.70. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, paired t test and independent t-test.

The results found that the average score of self-care behavior in aspect of pursuit of knowledge and assistance, beware the result of pathology, implementation of the treatment plan, prevent the discomfort from the effects of the treatment, the self-adjusting to the changes that occur, living with the disease and treatment, and total

average score after intervention of experimental group was significantly higher than that before at .001 level. All subtotal average score and total average score self-care behavior after intervention of experimental group were significantly higher than that control group at .001 level. Moreover, the average score of systolic and diastolic blood pressure after intervention of experimental group significantly lower than that before intervention at .001 level. This results meant that Nursing Program Followed by Supportive and Educative System improved self-care behavior and blood pressure among patients with hypertension.